
ÖTÜKEN

TİLKİ LEMAN'IN HARİKULÂDE MACERALARI

PEYAMİ SAFA
SERVER BEDİ

NOTLANDIRARAK YENİ HARFLERE AKTARAN
EROL ÜYEPAZARCI

ÖTÜKEN

YAYIN NU: 1407
EDEBÎ ESRELER: 735

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 16267

ISBN: 978-605-155-811-0

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Editör: Göktürk Ömer Çakır

Son Okuma: Samet Ocakdan

Kapak Tasarımı: Ceyhun Durmaz

Dizgi-Tertip: Ötüken

Kapak Baskısı: Karakış Basım

Baskı: İmak Ofset Basım Yayın San. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika Numarası: 12531 Tel: (0212) 444 62 18

İstanbul- 2019

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

İÇİNDEKİLER

Server Bedi'nin Bir Başka Kadın Kahramanı:
TİLKİ LEMAN (Erol Üyepazarcı) 7
Bir Damla Kan ve Bir Haykırış 11
Bir Fincan Süt 27
Kızıl Maskeli Kadın 45
Apartman Baskını 63
Karanlıklara Doğru 79

Server Bedi'nin Bir Başka Kadın Kahramanı: TİLKİ LEMAN

Peyami Sefa'nın Server Bedi müstearıyla 1924-1928 arasında kaleme aldığı ve yarattığı yerli kahramanlardan dördüncüsünün başrolde olduğu hikâyeleri de bu ciltte okurlarımıza sunuyoruz.

Yazarımızın en tanınmış kahramanı Cingöz Recai'nin öykülerini iki dizi olarak sunduktan sonra; onun Cingöz Recai yerine yarattığı Cıva Necati'nin öykülerini bir cilt olarak okuyucularımıza ulaştırmış ve yazarın tekrar eski kahramanı Cingöz Recai'ye döndüğünü belirtip en ilginç Cingöz Recai dizilerinden biri olan "Sherlock Holmes'e Karşı Cingöz Recai" dizisini yayımlamıştık. Böylece söz konusu ettiğimiz dönemde, yani 1924-1928 arasında neşredilen bütün Cingöz Recai öykülerini itinalı, özgün metinlerine sadık ve kronolojik sıraya yani yayımlanma sırasına uygun olarak ilk kez hazırladığımızı da vurgulamıştık. Peyami Safa'nın Latin harflerinin kabulünü takiben pek az Cingöz Recai öyküsü yazdığını, kahramanının maceralarını roman formatında yazmayı yeğlediğini de belirtmiştik.

Server Bedi polisiye roman vadisinde eser verirken yalnız Cingöz Recai'yi yaratmamış, bunun yanında Cingöz Recai'ye paralel özellikleri olan iki kadın kahraman Çekirge Zehra ve Tilki Leman'ın da öykülerini kaleme almıştır. Ayrıca antikahraman yani hırsız olmayan bir kahramanının, resmi polis olan Kartal İhsan'ın maceralarını da yazmış ve bu da dönemin okuyucuları tarafından ilgiyle okunmuştur. Yazarımız 1928'den sonra, yarattığı bu dört kahramanın yani Cıva Necati, Tilki Leman, Çekirge Zehra ve Kartal İhsan'ın hiçbir macerasını kaleme almayacak ve onları unutulmaya terk edecektir.

Ötüken Neşriyat olarak, daha önce bu diziden, Çekirge Zehra'nın sekiz kitaptan oluşan öykülerini okuyuculara sunmuştuk. Bu ciltte Tilki Leman'ın beş öyküden oluşan serüvenlerini yayımladıktan sonra Kartal İhsan'ın on hikâyelik dizisini yeni harflere aktarıp Server Bedi'nin 1924-1928 döneminde yarattığı polisiye kahramanların bütün öykülerini neşretmiş olma mutluluğuna ereceğiz.

Bu dizimizin kahramanı Tilki Leman'a gelince; o, yine yazarın anlatımıyla, *"Güzelliği ile bütün erkekleri teshir eden, zekâsıyla bütün zenginleri dolandıran ve cesaretiyle birçok müesseseleri soyan şeytan bir kadın"*dır.[1]

O günlerde Yıldız Sarayı'nda açılan kumarhanede kadınlığının cazibesiyle bir otomobil gezisine çıkmaya razı ettiği ünlü tütün tüccarı Benlizade Fahri Bey'e anlattığı öyküye göre; *"tanınmış bir ailenin kızıdır; insanları soymaya okulda iken başlamış, ona tilki lakabını sınıf arkadaşları takmıştır. Yüksek tahsil için onu ailesi Paris'e göndermiş; orada birinci sınıf bir dolandırıcı olmuş; sonra sahte pasaportla İstanbul'a gelmiş, sekiz ay hiç çalışmadan teşkilatını kurmuştur. İstanbul'un yedi semtinde evi vardır. Üç ayrı zengin adamla onları soymak için aynı zamanlarda evlenmiştir ve yavaş yavaş onları soymaktadır."*[2]

Tilki Leman dizisi kitaplarında basım tarihi yoktur; ancak bu kitapların Çekirge Zehra'dan evvel yayımlandıkları muhakkaktır. Çünkü Tilki Leman aynı öyküde şu sözleri söylemektedir:

> *"Benden önce İstanbul'da böyle asri vasıtalarla çalışan zengin bir hırsız varmış. "Cingöz Recai" Amerika'ya gitmiş. Bu da harikulâde bir adam imiş. Sergüzeştlerini okuyorum... Çok beğeniyorum. Fakat ben kadın olduğum için usullerim büsbütün başkadır."*

---

1 Server Bedi, *Apartman Baskını*, İstanbul, baskı tarihi yok, s. 2.

2 Server Bedi, *Bir Fincan Süt*, İstanbul, baskı tarihi yok, s. 13.

Buradan, Cingöz Recai ilk dizisinin sonunda Amerika'ya kaçtığından, Tilki Leman dizisinin ilk Cingöz Recai dizisinden sonra muhtemelen 1926 veya 1927 yılında çıktığı anlaşılıyor.

Tilki Leman da Çekirge Zehra gibi, soymayı amaçladığı zenginlere yardımcı (*Karanlıklara Doğru* öyküsünde Mısırlı Prenses Şükran'a nedime veya *Apartman Baskını* öyküsünde zengin Rum hanıma Türkçe öğretmeni) olarak yanaşır veya soyacağı evin genç oğlunu ayartır (*Kızıl Maskeli Kadın* öyküsü).

Tilki Leman'ın baş belası ise İstanbul Emniyetinin sertaharrilerinden Ahmet Fatin'dir. Tilki Leman, Ahmet Fatin'i yakışıklı bulur ve bazı kereler onun tarafından yakalansa bile elinden kurtulur (*Bir Damla Kan ve Bir Haykırış* öyküsü) ve sonra telefon edip alay etmekten büyük zevk alır. Aslında Ahmet Fatin akıllı, sağduyu sahibi iyi bir polistir ancak Tilki Leman'ın inanılmaz küstahlığı ve çok iyi çalışan örgütü başarılı olmasında ana etkendir. Tilki Leman kendine ve örgütüne o kadar güvenir ki, en akıllı yardımcısını Ahmet Fatin'e gönderip, Tilki Leman tarafından dolandırıldığını söyleterek iş birliği bile teklif ettirir. Entrika çok iyi kurulmuştur ve bu sayede zengin bir Rum kadını soyulur (*Apartman Baskını* öyküsü).

Server Bedi'nin bu sevimli kahramanı, Çekirge Zehra ile birlikte; inandırıcılığı az da olsa entrika kurgusu sağlam ve özellikle ironi dozu iyice ayarlanmış öyküleriyle telif onparalık polisiye hikâyeler içinde Cingöz Recai'den sonra en ilginç tiplemeleri oluştururlar ve bu satırların yazarının kanısınca; o dönemde çeviri onparalık öykülerin çoğundan daha üst düzeyde yapıtlardır.

Yukarıda değindiğimiz gibi 1926-27'li yıllarda basıldığını tahmin ettiğimiz ve Gündoğdu Matbaa ve Kitaphanesi tarafından neşredilen, hepsi de 16 sayfalık Tilki Leman öykülerinden saptamalarımıza göre 5 kitap çıkmıştır. Bu kitapların Latin harfleriyle baskıları olmayıp çıkış sırasına göre isimleri şöyledir:

1 - *Bir Damla Kan ve Bir Haykırış*, 2 - *Bir Fincan Süt*, 3 - *Kızıl Maskeli Kadın*, 4 - *Apartman Baskını*, 5 - *Karanlıklara Doğru*.

Bu dizilerin hepsinde olduğu gibi Tilki Leman'ın yeni harflerle neşrinde de özgün metinler esas alınmış, eskimiş sözcükler dipnotlarıyla verilmiş, yine dipnotlarda bugünkü okuyucu için açıklanması gerekli bilgiler kaydedilmiştir. Belirtmemiz gereken son husus, imla işaretlerinde yazarın kullanımına bütünüyle uyulduğudur.

Okuyucularımızın rahmetli yazarın bu ilginç kahramanının hikâyelerinden, yazıldığı dönemin deyişiyle, mütelezziz olacaklarını yani lezzetle ve keyif alarak okuyacaklarını umuyoruz.

Etiler, Nisan 2019 **Erol Üyepazarcı**

BİR DAMLA KAN VE BİR HAYKIRIŞ

Muharriri:
Server Bedi

Sahibi ve Naşiri:
"Gün Doğdu" Matbaa ve Kitaphanesi

Fiyatı 3 Kuruştur

« تبلکی لعاده » لك خارق العاده ماجرالری
برداموقاده وبر حایقیرسه !
محرری : سرور بدیع
صاحب و ناشری : « کون دوغدی » مطبعه سنده باصیلمشدر.

-1-

Beyoğlu'nda kuyumcu "Papazyan" Mağazası, on beş günden beri camekânında gayet kıymetli bir elmas yüzük teşhir ediyordu.[1]

Bütün yolcular, mücevher meraklıları ve bilhassa kadınlar, camekânın önünde durarak bu göz kamaştırıcı mücevheri bir iki dakika seyretmekten kendilerini alamıyorlardı. Tek tük zenginler mağazadan içeriye girerek yüzüğün fiyatını soruyorlar, "on dokuz bin lira" kıymette olduğunu anlayınca, kısa bir tereddütten sonra fiyatı ağır bularak dışarı çıkıyorlardı.

Yalnız, bir akşam, mağazadan içeriye genç, güzel, süslü bir kadın girdi, yüzüğü yakından görmek istediğini söyledi ve oturdu.

"Papazyan" Efendi, yüzüğü kendi eliyle camekândan çıkararak hanıma verdi.

Kadın yüzüğü elinde evirdi, çevirdi, parmağına takıp çıkardı, ışığa tuttu, içini muayene etti, altınına ve işlemelerine baktı.

"Papazyan" Efendi'yle çırağı "Toros" hem kadının kendisine, hem yüzüğe, hem de yüzüğü muayene etmesine dikkatle bakıyorlardı. Bu, yirmi yedi, yirmi sekiz yaşlarında, büyük ela gözlü, uzun kirpikli, dudakları incecik, yüzünün derisi şeffaf ve hassas, bakışları gayet parlak, zeki, cevval,[2] tavırları ateşîn,[3] oturduğu yerde bile mütemadiyen[4] kıvranan, hareket eden, fıkır fıkır kaynayan, canlı, kıvrak, zarif ve her haliyle cazip, güzel ve kibar bir kadındı.

---

1 Sergiliyordu.

2 Davranışları çabuk ve kesin olan.

3 Ateşli, coşkun.

4 Sürekli olarak.

Yüzüğü muayene ederken lakayt ve müstağni[5] görünüyor, beğenmediğini zannettiriyordu. "Papazyan" Efendi'ye sordu:

-Mutlaka on dokuz bin lira mı? Pazarlık yapılmaz mı?

Kuyumcu büyük bir nezaketle eğilerek cevap verdi:

-Fiyatımız maktudur[6] hanımefendi. Küçük bir tenzilat bile kabil değildir.[7] Mamafih[8] size bir ikram yapabiliriz. Bu da ancak beş yüz lira kırmaktan ibaret olur. Hatta bu ikram bile bizim için zarardır.

Kadın yüzüğü tezgâhın camı üstüne koyarak ayağa kalktı:

-On beş bin lira veririm, dedi; isterseniz derhal bir çek yazayım, bankadan parayı aldıktan sonra yüzüğü evime gönderirsiniz.

Kuyumcu özür diledi:

-Kabil değil, hanımefendi, dedi, on beş bin şöyle dursun on sekiz bin bile idare etmez. Çok ince iş vardır üstünde... İstanbul böyle yüzük görmemiştir... Biz buhran olduğu için zaten fiyatından çok kırıyoruz... Yirmi beş bin liralık kıymeti olabilirdi.

Kadın:

-Siz bilirsiniz! diyerek mağazadan çıktı.

"Papazyan" Efendi çırağına:

-Toros! dedi, yüzüğü camekânda yerine koy!

Genç adam yüzüğü eline alarak camekâna doğru giderken biraz durdu, mücevheri ışığa tutarak evirdi, çevirdi, sonra:

-Usta! Usta! diye bağırdı.

"Papazyan" Efendi, çırağının vesvesesini[9] anlayamaya-

---

5 Küçümser, doygun.

6 Kesindir, son fiyattır.

7 Mümkün değildir.

8 Bununla birlikte.

9 Şüpheciliğini.

rak yüzüğü eline aldı, baktı, biraz daha gözlerine yaklaştırdıktan sonra mağazayı çınlatan bir sesle haykırdı:

-Bu ne? Bu ne? Bu yüzük bizimki değil! Aman! Bu yüzük sahte! Vay aşüfte[10] vay! Yüzüğü değiştirmiş! Vay hırsız karı! Ben de onu kibar bir şey sandım! Toros! Karakola koş! Haber ver! Ben de polis müdüriyetine telefon edeyim!.. Bak başıma gelenlere... Eyvah... On dokuz bin... Şaka değil...

Toros da şaşırmıştı:

-Ne yapayım usta?.. dedi, karakola gideyim mi?

Kuyumcu bağırdı:

-Haydi, koş, memur beye rica et, hemen gelsin... Merkez memurunu[11] bekle... Anladın mı?

-Peki.

Toros alelacele dükkândan çıktı, "Papazyan" Efendi de polis müdüriyetine haber vermek üzere telefona koştu.

-2-

Mağazaya merkez memurundan sonra, polis müdüriyetinden bir taharri memuru[12] gelmişti. Bu Ahmet Fatin Bey isminde genç, zeki, faal bir adamdı. Son günlerde, zabıta hayatındaki birçok muvaffakiyetleriyle şöhret kazanmaya başlamıştı.

"Papazyan" Efendi'nin anlattıklarını büyük bir dikkatle dinledi ve hakiki yüzüğün yerine konan sahte yüzüğü görmek istedi:

"Papazyan" Efendi'ye hitap ederek sordu:

-Bu yüzük ötekine benziyor mu?

-İyice bakmadım. Daha doğrusu bana zararımı hatırlattığı için bu sahte yüzüğü elime almak istemiyordum. Fakat bakayım bir kere...

---

[10] Oynak, ahlaksız.

[11] Karakolun en üst yöneticisi, başkomiser.

[12] Dedektif.

Papazyan Efendi yüzüğü muayene etti:

-Evet, dedi, taşın cesameti[13] aynıdır; halkanın üstündeki motifler de taklit edilmiş.

Ahmet Fatin, dirayetli[14] ve zeki bir tavırla başını sallayarak:

-Demek ki bu kadın yüzüğün aslını görmüş ve taklit ettirmiş! dedi.

Kuyumcunun kederli gözleri düşünce ile doldu ve kaşları çatıldı:

-Evet, diyordu, aslını görmüşler, taklit etmişler...

-Aslını ne vakit ele geçirmişler?..

-Her gün mağazama birçok müşteriler geliyor, yüzüğe bakıp gidiyorlardı. O zaman şeklini hatırlarında tutmuşlar ve sahtesini yaptırmışlar... Bu kadının belki de bazı yardakçıları vardır... Siz zabıta memurusunuz, daha iyi bilirsiniz!

Ahmet Fatin gülümsedi. Filhakika,[15] Papazyan Efendi'nin dediği gibi yüzüğü çalan kadın Türk zabıtası için pek meçhul bir sima değildi. Yirmi gün kadar evvel bir; bir iki ay evvel de bir yapılan mühim iki sirkatte[16] bir kadın parmağı hissedilmiş ve tahkikattan[17] sonra, "Tilki Leman" isminde bir kadının hüviyeti meydana çıkarılmış, fakat kendisi ele geçmemişti. Her iki vak'ada da bu kadının tahkikine memur olan ve hüviyetini keşfeden Ahmet Fatin'di. Bunları düşünerek gülümsüyordu.

Kuyumcu sordu:

-Yoksa bu kadını tanıyor musunuz?

Ahmet Fatin, zeki bakışlarını dükkânda gezdirerek başını salladı:

-Evet, dedi, bu kadın bizi aylardan beri uğraştıran, yeni

---

13 Büyüklüğü.

14 Akıllı, işini bilir.

15 Gerçekten de.

16 Hırsızlıkta.

17 Araştırmalardan.